

SCI-CONF.COM.UA

**MODERN PROBLEMS OF
SCIENCE, EDUCATION
AND SOCIETY**

**PROCEEDINGS OF XI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JANUARY 8-10, 2024**

**KYIV
2024**

MODERN PROBLEMS OF SCIENCE, EDUCATION AND SOCIETY

Proceedings of XI International Scientific and Practical Conference

Kyiv, Ukraine

8-10 January 2024

Kyiv, Ukraine

2024

UDC 001.1

The 11th International scientific and practical conference “Modern problems of science, education and society” (January 8-10, 2024) SPC “Sci-conf.com.ua”, Kyiv, Ukraine. 2024. 2220 p.

ISBN 978-966-8219-87-0

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phanistic composition of Ukraine // Modern problems of science, education and society. Proceedings of the 11th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Kyiv, Ukraine. 2024. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/xi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-modern-problems-of-science-education-and-society-8-10-01-2024-kiyiv-ukrayina-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: kyiv@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2024 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2024 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Chen Rui, Dubovyk V.* 40
THE EFFECT OF PUMPKIN ROOT STOCK GRAFTING ON THE GROWTH AND QUALITY OF MELONS

VETERINARY SCIENCES

2. *Антіпов А. А., Гончаренко В. П., Палієнко С. О., Малецька Я. В., Савчук В. М.* 43
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ЗА ПАСАЛУРОЗНОЇ ІНВАЗІЇ КРОЛІВ
3. *Тодоров М. І., Островська А. В.* 50
РЕАБІЛІТАЦІЙНІ ЗАХОДИ У РАЗІ ГОСТРИХ РОЗЛАДІВ ТРАВЛЕННЯ У ТЕЛЯТ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ЛІГНІНУ КОРМОВОГО

BIOLOGICAL SCIENCES

4. *Гайдаш І. С.* 56
ПРИСУТНІСЬ БИЧКА-ГОНЦЯ (*NEOGOBIUS GYMNOTRACHELUS*) У РІЧЦІ УСТЯ, В МЕЖАХ МІСТА РІВНЕ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ УКРАЇНИ
5. *Гриб Й. В., Троцюк В. С., Ліщук І. І.* 60
СУКЦЕСІЙНІ ЗМІНИ ВПЛИВУ БІОТИ І СТРАТЕГІЯ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ У РУСЛОВИХ ВОДОСХОВИЩАХ МАЛИХ РІЧОК
6. *Козичар М. В., Резнікова В. В., Подаков Є. С.* 67
СУЧАСНА ПРОБЛЕМАТИКА ВИКОРИСТАННЯ ТРАНСЖИРІВ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ
7. *Кричківська Л. В., Близнюк О. М., Дубоносів В. Л.* 74
НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО КОРЕКЦІЇ ЕНДОГЕННОЇ АНТИОКСИДАНТНОЇ СИСТЕМИ ОРГАНІЗМУ
8. *Курчій Б. О., Андрейченко С. В.* 80
ЕКОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ФАХІВЦІВ ЛАНДШАФТНОГО ДИЗАЙНУ
9. *Меженський О. Р., Філіппов І. Б.* 87
QUANTITATIVE DEFINITION OF COMPONENT'S ROLE IN ENDOTHELIUM-DEPENDENT ACETYLCHOLINE-INDUCED RELAXATION OF RAT AORTA
10. *Метельська І. С., Голіней Г. М., Прокоп'як М. З.* 89
ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРЕІМАГІНАЛЬНИХ ФАЗ НА ПРИКЛАДІ *AGLAIS IO* (LINNAEUS, 1758)
11. *Хохленкова Н. В., Кричківська Л. В., Двінських Н. В.* 93
ТЕСТУВАННЯ ЖИВИЛЬНОГО КРЕМУ НА ТОКСИЧНІСТЬ З ВИКОРИСТАННЯМ НАЙПРОСТІШИХ ОРГАНІЗМІВ

GEOLOGICAL AND MINERALOGICAL SCIENCES

128. *Yakymchuk M. A., Korchagin I. M.* 604
PROJECTS OF LEBANON TERRITORY RECONNAISSANCE
SURVEYING BY DIRECT-PROSPECTING METHODS IN ORDER TO
DETECT BLOCKS FOR OIL, GAS AND HYDROGEN PROSPECTING
129. *Yakymchuk M. A., Korchagin I. M.* 614
ON THE POSSIBILITY OF OLD PHOTOGRAPHS FROM SITES OF
RECONNAISSANCE AND DETAILED SURVEYING USING FOR
FREQUENCY RESONANCE-PROCESSING DURING SEARCHING
FOR ORE AND COMBUSTIBLE MINERALS
130. *Гаврилович К. М., Вовк О. П.* 623
ВЛАСТИВОСТІ І ГЕНЕЗИС УКРАЇНСЬКОГО ТОПАЗУ
131. *Залуська М. В., Вовк О. П.* 629
ГЕОЛОГІЧНА БУДОВА ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
132. *Коваль Я. М., Федорів В. В., Яремак Р. Т., Федак І. О.* 633
ВСТАНОВЛЕННЯ ГЕОЛОГО-ГЕОФІЗИЧНИХ КРИТЕРІЇВ ДЛЯ
ВИДІЛЕННЯ ПОРІД-КОЛЕКТОРІВ В СТРИЙСЬКІЙ СВІТІ
БОРИСЛАВСЬКО-ПОКУТСЬКОЇ ЗОНИ
133. *Чеманова С. В., Вовк О. П.* 640
КОШТОВНЕ КАМІННЯ УКРАЇНИ ЯК СИРОВИНА ДЛЯ
ЮВЕЛІРНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ
134. *Шаріков С. І.* 646
СУЧАСНЕ ГІДРОГЕОЛОГІЧНЕ ВИВЧЕННЯ РОДОВИЩ
МІНЕРАЛЬНИХ РАДОНОВИХ ВОД В МЕЖАХ ВІННИЦЬКОЇ
ОБЛАСТІ

PEDAGOGICAL SCIENCES

135. *Pikhtirova O.* 652
FOSTERING TRAUMA HEALING THROUGH SOCIAL-EMOTIONAL
LEARNING IN UNIVERSITY ENGLISH CLASSES FOR WAR
EXPERIENCED STUDENTS
136. *Polukarov Yu. O., Zemlyanska O. V., Polukarov O. I., Kachynska N. F.,
Prakhovnik N. A., Synitska V. V.* 656
IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE METHODS OF TRAINING
THE POPULATION IN THE FIELD OF CIVIL PROTECTION IN
CONDITIONS OF FULL-SCALE WAR
137. *Popova O., Piskurska H., Vereshchak O.* 660
FORMATION OF PROFESSIONAL VALUES OF MANAGERS IN
THE PROCESS OF LINGUO-CULTURAL TRAINING
138. *Ryzhenko M., Anisenko O.* 664
ONLINE AND OFFLINE LEARNING: THE DIFFERENCE,
ADVANTAGES AND DISADVANTAGES
139. *Боберська Н. В.* 668
ПРЕДМЕТИ ДУХОВНО-МОРАЛЬНОГО СПРЯМУВАННЯ В
КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

КОШТОВНЕ КАМІННЯ УКРАЇНИ ЯК СИРОВИНА ДЛЯ ЮВЕЛІРНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Чеманова Софія Вячеславівна

Студентка

Науковий керівник

Вовк Олександр Павлович

к. геол.н., доцент

Волинський національний університет імені Лесі Українки

м. Луцьк, Україна

Вступ. / Introductions. В Україні кількість розвіданих і таких, що експлуатуються, родовищ корисних копалин невелика – менше 10, хоча відомо понад 300 проявів близько 40 видів кольорового каміння. Так, нехай Україна не належить до числа провідних постачальників дорогоцінного каміння на світовий ювелірний ринок, однак українські родовища існують і активно розробляються. На території нашої країни видобувається дорогоцінне каміння ювелірної якості (хоч і в незначній кількості) та каміння для промислового використання – алмази, корунди (сапфіри та рубіни), берили (смарагди), топази тощо, а також облицювальне каміння. Однак їх запаси в Україні не однакові. Якщо розвідані запаси алмазів, рубінів, сапфірів та смарагдів не відіграють значну роль, то родовища топазу, берилу і бурштину можуть забезпечити ювелірну галузь промисловості України сировиною.

Мета роботи. / Aim. Систематизувати та узагальнити дані по родовищах коштовного каміння та оцінити їх потенціал для ювелірної промисловості України.

Матеріали та методи./Materials and methods. Літературний, систематизації, аналізу і синтезу, дедуктивний.

Результати та обговорення./Results and discussion. Всі існуючі в Україні родовища кольорових та облицювальних каменів в основному знаходяться у чотирьох геологічних зонах: Український щит, Карпатські та Кримські гори, Дніпровсько-Донецька западина [1]. Основними та

найвідомішими є такі родовища дорогоцінного каміння: Капітанівське (рубін), Волинське (берил, топаз), Богданівське (аметист), Центрально-Нагольчанське (гірський криштал), Золотухинське (кварцит), Калюсик (мармуровий онікс), Карпівське (скам'яніла деревина), Багерівське (скам'яніла деревина), Вільне (бурштин), Клесівське (бурштин), Скалева (бурштин), Катеринівське (опал), Кропивницьке (Тигряче око), Прилуцьке (родоніт), Волоське (унакіт), Новомиколаївське (унакіт), Донське (мариуполіт), Янова долина (яшма), Рокосівське (гагат, обсидіан) [7, 14].

Відносно облицювального каміння, то, наприклад, граніт добувається в родовищах Осоковка, Дідковицьке та Трикратненське; лабрадорит – у родовищах Васьковицьке, Федорівське, Кам'янобродське, Кам'яна Піч та Гута-Доюринське; мармур та мармуровий вапняк – у родовищах Монастирське, Кричівське, Серебристе, Довгорунське, Кривчинське, Негребівське, Новопавлівське, Бузіївське та Мармурове, габро – у родовищах Ясногірське, Церковне, Броніславське та Федорівське.

Єдиним джерелом ювелірного топазу та берилу в Україні є камерні пегматити Коростенського плутона [17], які утворилися внаслідок підйому мінералоутворювальних флюїдів по тектонічному розлому [15]. Камерні пегматити важливі не лише як джерело каменебарвної сировини, але і як об'єкт геотуризму [18]. Український топаз характеризується добре індивідуалізованими кристалами з великою кількістю простих форм [12, 13]. На його морфологію впливає кристалічна структура [10] та зовнішні чинники, зокрема температура [4]. Багатогранники топазу із різних просторово-генетичних зон камерних пегматитів Коростенського плутона відрізняються за своєю морфологією [20] та генезисом [16]. Узагальнені дані по топазу наводяться в монографії [22], однак в ній не достатньо розглядається питання морфології реальних багатогранників та її генетичне значення. Ці ідеї отримали подальший розвиток у [6, 21] Кристаломорфологія берилу дещо простіша ніж топазу [11]. На неї також впливають структурні чинники [2, 3]. Кристалогенезис як топазу так берилу є важливим для оцінки якості сировини

для ювелірної промисловості [5, 19].

Третім мінералом, запаси якого дозволяють забезпечити сировиною ювелірну промисловість є бурштин. Його видобуток у Волинській області приносить до низки проблем екологічного, юридичного та економічного характеру [9]. Зокрема у колишньому Любешівському районі Волинської області при нелегальному видобутку бурштину «помпами» активно вирубується ліс [8] та порушується структура ґрунту. Аналогічні проблеми характерні для інших районів Волинської та Рівненської областей.

Висновки./Conclusions.

1. Родовища коштовного та декоративного каміння України пов'язано з такими геологічними зонами: Український щит, Карпатські та Кримські гори, Дніпровсько-Донецька западина.

2. Ювелірну промисловість України можуть забезпечити сировиною родовища топазу, берилу, бурштину.

3. Єдиним джерелом ювелірного топазу та берилу є камерні пегматити Коростенського плутона.

4. Топаз та берил України добре вивчені в геологічному та мінералогічному відношенні, особливо генезис, кристаломорфологія, анатомія, структура, хімічний склад та забарвлення.

5. Із видобутком бурштину пов'язана низка проблем екологічного економічного та юридичного характеру.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Атлас «Геологія і корисні копалини України» / [Галецький Л.С., Чернієнко Н.М., Брагін Ю.М. та ін.]; під ред. Л.С.Галецького]. ISBN 966-02-2139-8. НАН України, Мінекології та природних ресурсів, ДФФД Міносвіти і науки, ТОВ УІЦПТ «Геос-XXI сторіччя». Київ : ДП «Такі Справи», 2001. 168 с.

2. Вовк А. П., Наумко І. М. Связь ПЦС-векторов с кристалломорфологией берилла из камерных пегматитов Волыни. *Записки Российского минералогического общества*. 2014. № 4. С. 102-109.

3. Вовк О. П., Наумко І. М. Вплив РВС-векторів на кристаломорфологію берилу з камерних пегматитів Волині. *Матеріали VIII наукових читань ім. акад. Є.К. Лазаренка (до 150-річчя каф. Мінералогії)*, м. Львів-Чинадієве, 11 -14 верес. 2014 р. 2014. С. 26–28.
4. Вовк О. П., Наумко І. М. Вплив температури на кристаломорфологію топазу і берилу з камерних пегматитів Коростенського плутону. *Мінерально-сировинні багатства України: шляхи оптимального використання* : Матеріали восьмої науково-практ. конф., смт. Хорошів, 4 жовт. 2019 р. Київ, 2019. С. 35–41.
5. Вовк О. П., Наумко І. М. Кристалогенез топазу і берилу камерних пегматитів Волині – передумова оцінки важливого виду каменебарвної сировини. *Надрокористування в Україні. Перспективи інвестування* : Матеріали Четвертої міжнар. науково-практ. конф., м. Трускавець, 6-10 листоп. 2017 р. Київ, 2017. Т. 1. С. 96–101.
6. Вовк О. П., Наумко І.М., Павлишин В.І. Генетичне значення зміни співвідношення між гранними формами кристалів топазу з камерних пегматитів Коростенського плутону (Український щит). *Мінерал. журн.* 2022. Т. 44. № 3. С. 40-47. <https://doi.org/10.15407/mineraljournal.44.03.040>
7. Вовк О. П., Стрій Д. Ю. Географія поширення покладів каменебарвної сировини в Україні. *Науковий Вісник СНУ «Географічні науки»*. 2019. № 1 журналу 385. С. 24–28.
8. Вовк О., Бушук С. Екологічні проблеми незаконного видобутку бурштину в Любимівському районі Волинської області. *«Природно-заповідний фонд Волинської області: освітній аспект»* : Матеріали облас. науково-практ. конф., м. Луцьк, 10 жовт. 2019 р. С. 120–123.
9. Вовк О., Мельничук М., Саванюк С. Основні проблеми видобутку бурштину у Волинській області. *Науковий Вісник СНУ «Географічні науки»*. 2019. Т. 393, № 9. С. 17–27.
10. Вовк О., Наумко І. Зв'язок кристалічної структури з особливостями морфології топазу з камерних пегматитів Волині. *Мін. зб. ЛНУ*. 2013а. Т. 63.

№. 1. С. 52–59.

11. Вовк О., Наумко І. Кристаломорфологія берилу з камерних пегматитів Волині. *Мін. зб. ЛНУ*. 2013б. Т. 63. № 2. С. 82–89.

12. Вовк О., Наумко І. Кристаломорфологія топазу з камерних (заноришевих) пегматитів Волині. *Мін. зб. ЛНУ*. 2005. Т. 55, № 1-2. С. 79–89.

13. Вовк О., Наумко І. Особливості кристаломорфології топазу із камерних пегматитів Волині (за даними статистичних методів). *Мінерал. журн.* 2014. Т. 36. № 1. С. 26-33.

14. Вовк О., Чижевська Л., Стрій Д. Географія поширення родовищ дорогоцінних та напівдорогоцінних мінералів Волині. *Науковий Вісник СНУ «Географічні науки»*. 2020. Т. 5, № 409. С. 18–22.

15. Возняк Д. К., Павлишин В. І. Фізико–хімічні умови формування та особливості локалізації заноришевих пегматитів Волині (Український щит). *Мінерал. журн.* 2008. Т. 30, № 1. С. 5–20.

16. Наумко И. М., Калюжный В. А. Генетические особенности топаза из зоны выщелачивания и перекристаллизации занорышевых пегматитов Волыни. *Минерал. журн.* 1981. Т. 3, № 3. С. 52–62.

17. Наумко І. М., Вовк О. П., Яковлева В. В. Камерні пегматити Коростенського плутону – неминуще джерело коштовного каміння в Україні. *Від Мінералогії і Геогнозії до Геохімії, Петрології, Геології та Геофізики: фундаментальні і прикладні тренди ХХІ століття* : Матеріали конф., м. Київ, 28-30 верес. 2021 р. Київ, 2021. С. 47–51.

18. Наумко І., Вовк О., Яковлева В. Камерні пегматити Волині як перспективний і привабливий об'єкт геотуризму. *Геотуризм: Практика і досвід* : Матеріали ІІІ міжнар. науково-практ. конф., м. Львів, 26-28 квіт. 2018 р. Львів, 2018. С. 151–153.

19. Наумко І., Вовк О., Яковлева В.. До мінералого-гемологічної характеристики коштовного каміння камерних пегматитів Коростенського плутону в Українському щиті. *Геотуризм: Практика і досвід* : матеріали ІV міжнар. науково-практ. конф., м. Львів, 22-24 жовт. 2020 р. Львів, 2020.

С. 70-72.

20. Павлишин В. І., Вовк О. П., Наумко І. М. Характерні особливості кристаломорфології топазу з різних мінерально-структурних зон камерних пегматитів Коростенського плутону Українського щита). *Мінерал. журн.* 2016. Т. 38. № 4. С. 3-13.

21. Павлишин В. І., Возняк Д. К. Симетрія-диссиметрія кристалів слюд і топазу камерних пегматитів Волині: кристалохімічні, морфологічні, генетичні аспекти. *Мінерал. журн.* 2020. Т. 42, № 1. С. 03–11.

22. Топаз у надрах України та в історії народів / Володимир Павлишин, Станіслав Довгий, Євген Пашенко, Олександр Вовк. К. : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2017. 274 с. + 31 с. вкл.